

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK A FALUSI TURIZMUSBAN A JÁSZBERÉNYI KISTÉRSÉGBEN

NAGYNÉ DEMETER DÓRA
KAKUK SZIDÓNIA

Összefoglalás

Tanulmányunkban kérdőíves kutatást végeztünk, amely segítségével meghatároztuk, hogy melyek lehetnek azok a tényezők, amelyek arra ösztönözhetik a turistákat, hogy ezt a területet válasszák céljuknak. Milyen eszközökön keresnek információkat, amikor utazási célt választanak, milyen fejlesztésekre lenne szükség a járságban ahhoz, hogy minél többen ismerjék meg és keressék fel a térséget. Vizsgálatainkat a Jászberényi kistérség területén végeztük, amely 18 települést foglal magába. A tanulmány célja azon tényezők meghatározása, amelyek arra ösztönözhetik a turistákat, hogy ezt a területet válasszák úti céljuknak.

Kulcsszavak: *térségfejlesztés, turisztikai szolgáltatások, fogyasztói felmérés*

JEL: M41

Development opportunities of rural tourism in the Jászberény micro region

Abstract

Based on a survey it was analyzed the potential factors that are important for the tourist in their decision making to choose rural tourism. Among the questions we asked them about the information source and channels of destination, their opinion and expectation on development to be more satisfied with Jászberény micro region and to make the micro region more attractive for tourism. The micro region includes 18 settlements. The aim of our study is to determine the factors that can inspire the tourists to choose this area for a rural trip.

Keywords: rural development, tourism services, survey, consumer habits

JEL: M41

Bevezetés

Turizmus-Vidéki turizmus- Falusi turizmus

Általános értelemben a turizmus a személy megszokott életvitelén és munkarendjén kívüli helyváltoztatás. Másik oldalról vizsgálva pedig a turizmus az igények kielégítésére megalkotott anyagi-technikai valamint szervezési feltételek és szolgáltatások összessége. [HUTIRAY J., 2000] A turizmus magába foglalja az alanyok lakó és munkahelyen kívüli minden egyes szabad helyváltoztatását, és az azokból következő szükségletek közötti kielégítésére létrehozott szolgáltatások összességét. [INTERNET 1]

A definíciókból kiderül, hogy turizmus során, olyan helyen tartózkodunk, amely nem a munkahelyünk, valamint nem a lakhelyünk. Minden esetben helyváltoztatással jár és

kapcsolódik a szolgáltatásokhoz. Mint a legtöbb ágazatban a turizmus tekintetében is versenyhelyzet áll fenn. Az igényekhez leginkább alkalmazkodók lesznek a legsikeresebbek. A 21. században a turizmus a legnagyobb ipari ágazat. A turistaérkezések száma 2010-ben kb. 1 milliárdra tehető, 2020-ra ezt a számot 1,6 milliárdra tartják. Az emberek a jövőben többet fognak nyaralni, nem évente egy alkalommal, hanem feltehetően 2-4 alkalommal. Emiatt a nagymértékű növekedés miatt a turizmusnak több felelősséget kell vállalnia gazdasági, környezeti, társadalmi és kulturális területeken. [INTERNET 2].

A vidéki turizmus határtalan mértékű pihenést tud nyújtani, általa megtapasztalhatjuk a természet által kínált élményeket a mindennapjainktól különböző életvitelt élhetünk és új tevékenységeket, szokásokat, hagyományokat ismerhetünk meg. [FEHÉR-KÓRÓDI, 2008]. A vidéki turizmus vidéki környezetben valósul meg, nem pedig városokban vagy üdülőközpontokban. A városban élők alternatív környezet és tevékenységként tekintenek rá. [KÓRÓDI M, 2006]

A falusi turizmus a falu sokrétű idegenforgalmi kínálatának a kamatoztatása, amely együtt kínálja a falusi életkörülmények, a helyi szokások, a kultúra és – ahol megtalálható – a mezőgazdaság nyújtotta lehetőségeket. Tágabb értelemben falusi turizmus minden nem gyógy-és üdülőhelyen – ideértve bármely település falusi jellegű településrészeit is – lévő vendégfogadás (szállás-, étkezés-, és programszolgáltatás) akkor, ha a tevékenység helyszíne, típusa megfelel a falusi turizmus különleges követelményrendszerének. [FATOSZ, 2010]. A falusi turizmus turisztikai termék- és vidékfejlesztési szempontból egyedi, a vendéglátó portára jellemző szolgáltatásokat tartalmaz, amelyek:

- helyi, kistérségi vonzerőkön alapulnak;
- az esetek többségében a vendéglátó és a vendég egy házban, egy portán, együtt lakik, együtt él;
- a vendég a családi, a házas, a helyi szokások szerinti életformának, eseményeknek résztvevőjévé válhat;
- a tevékenység végezhető engedélymentesen, nem vállalkozási formában, vagy üzleti vállalkozási formában engedéllyel, főtevékenységként;
- bővíti a munkaalkalmat, javítja a helyi lakosság megélhetését; kiegészítő jövedelemforrás;
- keresletet ébreszt a helyi szolgáltatások, termékek, természeti és kulturális értékek iránt;
- kultúrát közvetít a vendégfogadók és a vendégek között;
- hozzájárul a térségben élők összefogásának, közösségtudatának erősítéséhez;
- kialakulhat a település vagy a térség komplex turisztikai szolgáltatás-rendszere;
- fenntartható, nem tömegturizmus;
- a megszerzett jövedelmet rendszerint visszaforgatja;
- a falusi turizmus a falu komplex idegenforgalmi kínálatának a hasznosítása;
- a falusi turizmus együtt kínálja a falusi életkörülmények, a helyi szokások, a kultúra és – ahol van – a mezőgazdaság adta lehetőségeket [SZABÓ, 2011].

A vidéki és falusi turizmus fogalma és funkciói számos helyen átfedést mutatnak, azonban a közöttük lévő különbségek a vidéki gazdaság, a vidéki-falusi turizmus kínálati szegmenseinek és azok sokszereplős összefüggéseit vizsgálva kiderül, hogy

mutatkoznak különbségek (1. táblázat). A vidéki turizmus átfogóbb, szélesebb terméktípusokat tartalmaz, míg a falusi turizmus léptéka kisebb funkcionálisabb termékeket jelenít meg.

1. táblázat: A turisztikai attrakciók kapcsolata a vidéki és falusi turizmus kínálati elemeivel

Attrakciók	A falusi turizmus speciális termékei	Kapcsolódó vidéki turizmus termék típusok
I. A vidék természeti értékei	Aktív üdülés falun	Természetjárás, turisztikai
	túrázás, horgászat, kerékpározás	Kerékpáros turizmus
	Üdülés a lovasudvarban	Horgászat, vadászat
	Környezetbarát vendéglátó porta	Lovas turizmus
	helyi termékek, természeti értékek	Agroturizmus
II. A vidék tárgyi és szellemi öröksége	Hagyományok vendégfogadó portája	Kulturális turizmus
	Csoportok vendégháza a falusi portán	Ifjúsági turizmus
	Falusi életmód ifjúsági porta	erdei iskola (mezőgazdasági iskola)
	A célcsoport bekapcsolódása a mg. munkálkodásba	Agroturizmus
	Gyermekbarát vendéglátó porta	
III. Az agrárium értékei és termékei	Egészségporta	Egészségturizmus, biogazdálkodás
	gyógynövények, biotermékek	
	reform életmód	
	egészséges helyi élelmiszerek	
	A „falusi vendégasztal”	Agroturizmus
	gasztronómiai élmények és agroturizmus	
Üdülés borosgazdánál	Borturizmus	

Forrás: Falusi és agroturizmus stratégiája 2011-2020 (2010).3.p.

A tanulmányunk elkészítéséhez végzett kutatásaink során nagyobb részben a falusi turizmus által lefedett kínálati szegmensek vizsgálatával foglalkoztunk. Így a fenti definíciók közül a falusi turizmus lehatárolása áll legközelebb az általunk vizsgált területhez.

Nemzetközi megközelítés

Fontos szót ejteni az Európai Unióban működő falusi-vidéki turizmus formáiról, fogalmáról is. Hiszen az Európai Bizottság által megfogalmazott elvárások, szabályozások a hazai falusi turizmus kialakulását, fejlődését alapvetően befolyásolták és alakítják napjainkban is. Az európai közösségben a szélesen értelmezett rural turizmus hátterében azok a vidékfejlesztési erőfeszítések és az agrárstruktúra modernizálását szolgáló intézkedések állnak, melyek a gazdálkodók tevékenységének diverzifikálását, a több lábbon állását célozzák [KOVÁCS, 2003].

“A rural turizmus egy tágan értelmezhető fogalom, melybe nemcsak a farmon történő üdülés, hanem sok egyéb vidéken folytatott turisztikai tevékenység is beletartozik”. Gyakran mint ígéretes lehetőséget említik a vidéki társadalom jövője szempontjából. A tagállamok érdekeltsége e turisztikai forma fejlesztésében három okra vezethető vissza:

- egy adott turista réteg új keresleti igényeinek kielégítése, mely a vidékkel kapcsolatban jelentkezik, ha bizonyos feltételek rendelkezésre állnak (információ, infrastruktúra és megfelelő szolgáltatások),
- a helyi épületvagyon védelme, amely lepusztulás vagy lebontás helyett helyreállítható, és szálláshelyként haszonért üzemeltethető,
- olyan foglalkoztatás megteremtése, mely kiegészítője, vagy alternatívája a mezőgazdasági tevékenységnek” (The Future of Rural Society, 1988 The Commission of EC 50 p.).

A Bizottság által kijelölt fő cselekvési területek között a szolgáltatások javítása, a komplex turisztikai csomagok és kínálat kialakítása, az infrastruktúra és a szakmai felkészültség javítása szerepel. A turizmus befogadása a mezőgazdaság, mint fő tevékenység mellett annak diverzifikációját szolgálja. A siker alapfeltételét pedig sokszor a helyben vagy közelben elérhető “ megfelelő infrastruktúra (uszodák, golfpályák, tenispályák) és szolgáltatások (lovaglás, vezetett túrák, vendéglátás) jelenti. Ez az átalakítás azonban alapvetően attól függ, hogy a vállalkozó, a farmer mennyire kap rendszeres információt a kliensekről és miként történik a piaci kapcsolatok szervezése”. (The Future of Rural Society, 1988 The Commission of EC 51 p.)

A hivatalos fogalmi megközelítések mellett több európai kutató is foglalkozott a falusi turizmus kérdéskörével. Jelen tanulmány kereti nem teszik lehetővé, hogy az egyébként a tagországok jellegzetességeit is magukba foglaló, terminológia áttekintést közöljük. Az áttekintett szakirodalmi megközelítések közül Jansen Verbeke hármas tagolású definícióját ismertetjük, melyet a rural, agri, és farmturizmus egymásra vonatkoztatásának modellszerű vizsgálata alapján fogalmazott meg:

Rural turizmus minden olyan turisztikai forma, mely vidéken található. A kiindulás a város és a vidék eltérő karakterében van. E meghatározás alapvetően a régió jellemzőin alapul, ennél fogva elég átfogó. Beletartoznak a vidéken átmenő túrázási formák (gépkocsi, bicikli, hajó, lovas) és a helyben tartózkodó turizmus is. Az utóbbi a vidéki hotelekben, kempingekben, üdülőfalvakban, üdülőházakban vagy magánházaknál történő tartózkodást jelenti.

Az utóbbi a vidéki hotelekben, kempingekben, üdülőfalvakban, üdülőházakban vagy magánházaknál történő tartózkodást jelenti. Emellett ide tartoznak a vidéken és természeti környezetben végzett turisztikai tevékenységek egyéb formái is [BUJDOSÓ-DÁVID.2013].

Az *agriturizmus* a turizmus összes olyan formáját magában foglalja, amely közvetlenül kapcsolódik a mezőgazdasági környezethez, a mezőgazdasági termékekhez vagy szállásokhoz. E termékek biztosítói maguk is gazdálkodnak. A turizmus kínálat e formája tehát korlátozottabb, mint a vidéki turizmus a mezőgazdasághoz való kizárólagos kötődése révén. E turisztikai termék szintén magában foglal eseményeket, fesztiválokat, múzeumokat, amelyek a farm termékeken, hagyományokon és szokásokon alapulnak. Fontos figyelembe venni a különböző fesztiválokat amelyeket a mezőgazdasági környezet és a történelem inspirál. Ezeket helyi emberek és farmerek szervezik és visszatérő események az adott közösségben.

A *farm turizmus* azokra a turisztikai formákra utal, amelyek közvetlenül a farmmal kapcsolatosak, a farmon tölthető szállás, étkezés, szórakozás vagy a farmra történő egynapos kirándulás formájában. Különbséget kell tenni az olyan farmok között, amelyek még ma is működnek és azok, amelyek már csak a helyszínben vagy az épület jellegében utalnak az agrármúltra. Ennek megfelelően a farm turizmus bizonyos esetekben rural turizmusnak vehető [JANSEN V.1990]

Anyag és módszer

A kutatásaink során primer és szekunder kutatási módszereket egyaránt alkalmaztunk. A primer kutatás során kérdőíves lekérdezést folytattunk. Online kérdőíves kutatást végeztünk el, mely során a kérdőívünket Google űrlap segítségével állítottuk össze, és tettük közzé. Igyekeztünk olyan kérdőívet készíteni, amely gyorsan kitölthető, mindenki számára érthető, tekintettel arra, hogy a válaszadónak nem volt lehetősége tisztázandó kérdéseket feltennie.

A kérdőívben zömében zárt kérdéseket fogalmaztunk meg, a mintavétel véletlenszerű volt. A kalibráló kérdéseken túl, a válaszadók turisztikai szokásairól végeztünk felmérést, valamint felmérésre alapozva vélemény vizsgálatot folytattunk, hogy melyek azok a tevékenységek/programok melyeket a legszívesebben választanának a kistérségbe érkező turisták. A kérdőívet a legnagyobb közösségi portálokon osztottuk meg, elsősorban különböző lélekszámú nagyvárosok oldalain, azonban a kérdőív kitöltése mindenki számára önkéntes és nyílt volt lakhelytől függetlenül. A vizsgálat 2014 nyarán zajlott, a kérdőívet 150 fő töltötte ki. A statisztikai kiértékelést és az ábrákat a Microsoft Excel program segítségével készítettük el.

A kérdőíves felmérés célja a válaszadók turizmussal kapcsolatos igényeinek/ elvárásainak megismerése volt. Az alábbi kérdésekre kerestük a választ:

- Jövedelmüktől függően milyen kikapcsolódási programok motiválják leginkább őket utazásra?
- Mivel töltenék szabadidejüket kikapcsolódásuk során, milyen típusú szolgáltatások érdeklik őket?
- Milyen csatornán érhetőek el legkönnyebben és gyorsabban a potenciális érdeklődők?
- Melyik csatornákon keresztül lehetne a leghatékonyabban népszerűsíteni a kistérség falusi turizmusát?

A szekunder kutatások során két utazással kapcsolatos internetes oldal - maiUtazas.hu; [szállások.hu](http://szallások.hu) - által készített kérdőíves kutatás eredményeit vizsgáltuk meg. A szállodák.

hu kérdőívet több, mint 7000 fő töltötte ki, a maiUtazás.hu kérdőíveire több, mint 1000 fő válaszolt. Ezekből az adatokból választottuk ki témához leginkább kapcsolódó adatokat, melyek közvetlenül segítették a kérdőívek értékelését.

Jelen tanulmányunkban az alábbi hipotéziseink köré felépített eredményeinket mutatjuk be:

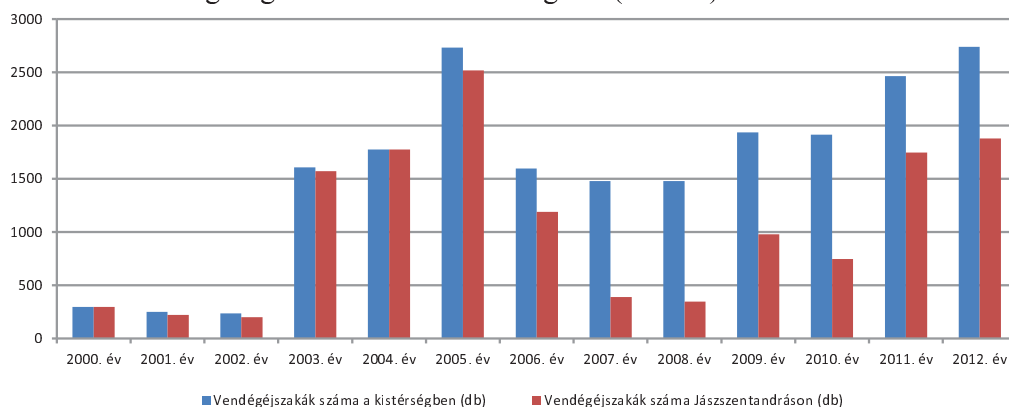
- H1 A kistérségbe érkező turisták a meglévő programkínálatból jövedelmi helyzetük alapján választanak.
- H2 A kistérség turisztikai szolgáltatásait, látnivalóit elsősorban internetes csatornákon keresztül érik el.
- H3 A jelenlegi szolgáltatások programkínálatba való megjelenítése növelheti a térségbe érkező turisták számát.

Eredmények

A vizsgálati minta terület

A jászberényi kistérség Jász-Nagykun-Szolnok megye északnyugati részén található. Pest és Heves megyével határos. A Tiszától nyugatra, a Zagyva és a Tarna folyók, valamint az Ágó patak által körülvevett területen lévő, klasszikus kistáj. A kistérség az Észak - Alföldi régióban, azon belül Jász-Nagykun-Szolnok megyében található, a jászberényi kistérség a megye legnyugatibb kistérsége. Legnagyobb városa és központja Jászberény, mely a megye második legtöbb lakosságú városa is egyben. A kistérség területe: 93,023km². A kistérség 18 települést foglal magába,) ezek között négy darab városi rangú, mégpedig Jászberény, Jászapáti, Jászárokszállás és Jászkisér.

Főként alacsony népességszámú települések találhatók a kistérségben. Jászivány népsűrűsége mindösszesen 9 fő /km². Jászberény népsűrűsége a legmagasabb 121 fő/km². A kistérség területén több szálloda található, ezek árai a falusi szálláshelyek árainál jóval magasabbak, így kevésbé megfizethetőbbek, mint a falusi szállások. Falusi szálláshely szolgáltatással 4 település foglalkozik: Jászszentandrás, Jászdózsa, Jászkisér és Jásztelek. A falusi szálláshely szolgáltatás legrégebb óta a gyógyfürdővel rendelkező Jászszentandrás területén van jelen. A falusi turizmus napjainkban Jászszentandráson legfejlettebb és a statisztikai adatok alapján is a gyógyfürdővel rendelkező Jászszentandrás a legmeghatározóbb a kistérségben (1. ábra).

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

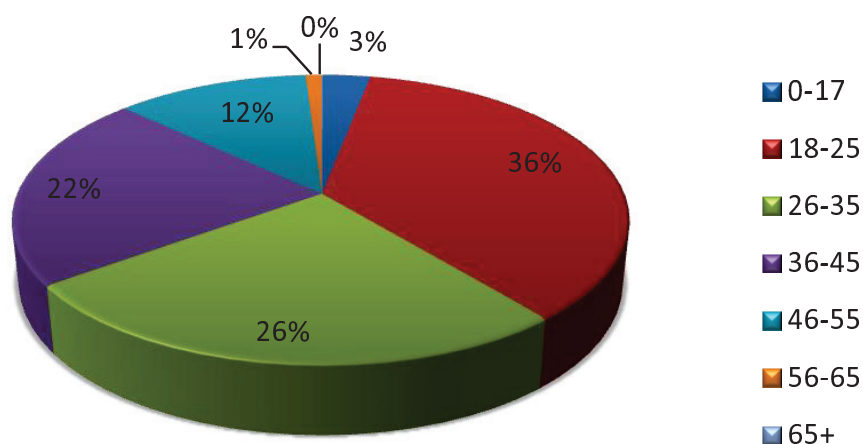
1. ábra Vendég éjszakák számának alakulása Jászszentandráson, 2000-2012 n=150

A kistérség számos kulturális és természeti értékkel bír melyek ismertetésére a terjedelmi korlátok miatt nincs lehetőség.

Kérdőíves vizsgálat eredményei

A válaszadók közül 118 fő, azaz a kitöltők 79%-a nő volt. A férfi válaszadók száma 32 fő, tehát 21%. A kutatás későbbi pontján világosan megmutatkozott a nők nagyobb érdeklődést mutatnak az utazásokra. Ez a jelenség megegyezik azzal a szakirodalmi adattal mely szerint átlagosan az utazások 64%-át nők bonyolítják.

A kérdőívet többségben a 18-25 év (54 fő) közötti, majd a 26-35 (39 fő) éves korig terjedő korosztály töltötte ki. Őket követi a 36-45 (33 fő), a 46-55 (18 fő), a 0-17 (4 fő) valamint az 56-65 (2 fő) éves korig terjedő korosztály (2. ábra).

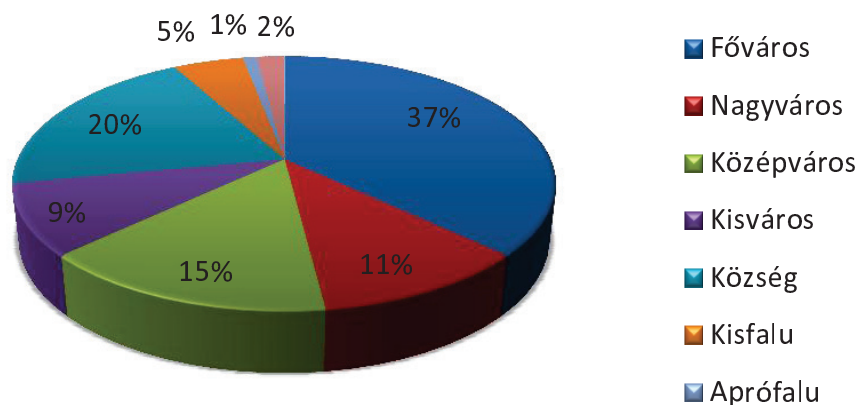

n=150

Forrás: Saját szerk.

2. ábra: A kérdőívet kitöltők életkor szerinti megoszlása

A kérdőívet kitöltők zöme a fővárosban lakik.(55 fő), őket a községek lakói (30 fő) követik, legkevesebben (2 fő) az aprófalvak lakói közül töltötték ki a kérdőívet. A főváros és a nagyvárosok lakói összesen 48%-ot képviselnek, tehát a kitöltők közel felét. Az aránytalannak tűnő megoszlás a vizsgálat szempontjából kedvező mivel a falusi turizmus elsősorban a városi térségekben élők számára lehet vonzó célpont (3.ábra).

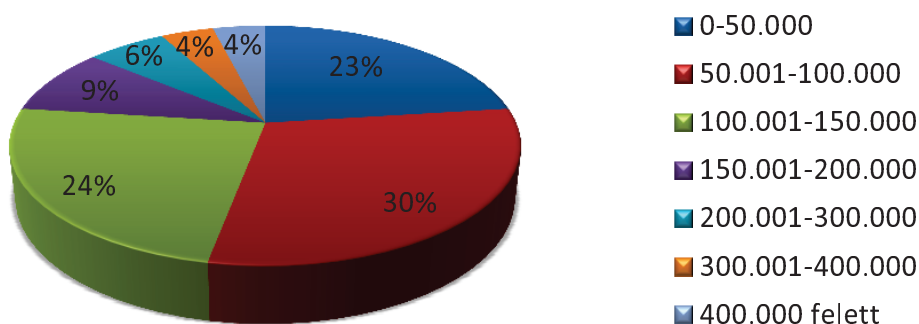

n=150

Forrás: Saját szerk.

3. ábra: A válaszadók lakóhely típus szerinti megoszlása

A válaszadók jövedelmi viszonyainak felmérését fontosnak tartottuk, bár ez egy érzékeny kérdés. Emiatt a válaszok nagy szórást mutathatnak, a kapott eredményeket ezért csak tájékoztató jellegűnek tekintettük, komolyabb elemzések alapjául nem választottuk (4. ábra). Legtöbben az 50.001-100.000 forintnyi keresettel rendelkezők (45 fő) válaszoltak, de 21 fő válaszadó 200.000 forintnál magasabb jövedelemmel rendelkezik. 35 főnek nincs jövedelme, vagy az nem haladja meg a havi 50.000 forintot. Az ő válaszaikat azonban ugyanolyan értékesek tekintettük, mint a többi kategóriába tartozók válaszait, bár valószínűsíthető, hogy jelenleg ők nem engedhetnek meg maguknak utazásokat, viszont az emberek jövedelmi állapota folyamatosan változik, ezért mindenkit potenciális igénybevevőként kell számon tartani.

n=150

Forrás: Saját szerk.

4. ábra: A válaszadók havi jövedelme

A vendégéjszakák tekintetében azok száma, akik 10 vendégéjszakát töltenek el nagyon alacsony, mindössze 4 fő választotta ezt a lehetőséget. Egy hetes utazás a válaszadók közül 14 főre jellemző. Megállapíthatjuk tehát, hogy a legtöbben nem részesítik előnyben az egy hetes vagy annál hosszabb utazásokat, illetve az egy vendégéjszakás utazások is (15 fő) háttérbe kerülnek. Legnagyobb érdeklődés a 3 és az 5 vendégéjszaka

iránt mutatkozik, tehát ilyen időre a legérdekesebb programokat összeállítani a vendégek számára, pontosan 100 fő tehát a válaszadók kétharmad része választja ezt a lehetőséget.

A másodlagos adatgyűjtés során a „szállodák.hu és a maiUtazás.hu” honlapok releváns eredményeit tekintettük át. Eredményeik szerint a gyógyfürdők látogatása előkelő helyen helyezkednek el, valamint fontos a vendégek számára, hogy az ajánlat tartalmazzon fürdőbelépőt, tehát annak megléte általános elvárás. Primer kutatásaink eredményei megerősítik ezt a tényt hiszen a gyógyfürdők látogatása foglalja el az első helyet, a látogatás célját felmérő kérdésre adott válaszok közül. A megkérdezett 150 főből 94 fő jelölte meg ezt a lehetőséget is, így megállapíthatjuk, hogy a jászberényi kistérség legvonzóbb kikapcsolódási lehetősége a strandok/gyógyfürdők látogatása a turisták számára (5. ábra).

n=150

Forrás: Saját szerk.

5. ábra: Kikapcsolódási lehetőségek a kistérségben

Ezt követően a természetjárás/túrázás található a második helyen a megkérdezettek közül 87 fő választotta a természetjárást/túrázást kikapcsolódási lehetőségként, melyet a „szállodák.hu” kutatási eredményei alapján is egyértelműen a legkeresettebb kikapcsolódási lehetőség egyikeként jelenik meg. A helyi ételspecialitásokat a

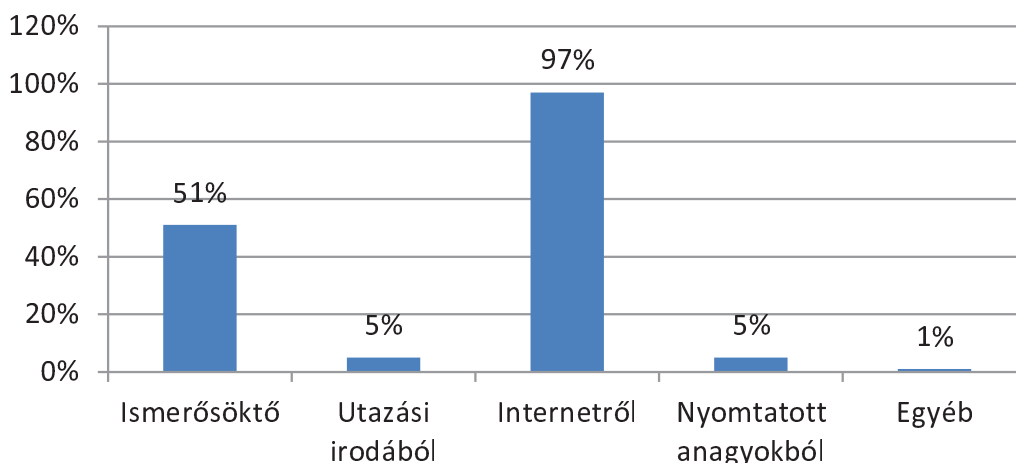
megkérdezettek közül 80 fő kóstolná meg, így bevétel növelés céljából hasznos lehet a szállásadóknak helyi ételekkel, ételspecialitásokkal is kiszolgálni a vendégeket.

Közepes intenzitású érdeklődés jellemzi a múzeumok és kiállítások megtekintését, valamint a mesterségek kipróbálását, hagyományőrző programokat. Tehát első ízben a vendégek könnyed kikapcsolódásra vágnak, viszont ezt követően igény van a kistérség által nyújtott kulturális értékek megismerésére, konkrétan a múzeumok és kiállítások megtekintésére, mely azt jelenti, hogy szívesen megismernék az ide érkezők a jászok sajátos kultúráját, történelmét.

A mesterség elsajátítására, valamint a rendezvényeken és hagyományőrző programokon való részvétel iránti érdeklődés is az előző állításomat támasztja alá. A 30 % alatti válaszadási eredménnyel bíró kategóriák közül több is a falusi turizmus speciális ágai közé tartozik (lovaglás, kerékpár túra, háztáji ételekkel tevékenységekkel ismerkedés). Ezek különleges területek, melyekre érdemes külön hangsúlyt fektetni, egyedi célcsoportot megcélozni velük.

A program kínálatok fontosságát a megkérdezettek válasza egyértelműen alátámasztják. A válaszadók közül 57 főnek nagyon, 56 főnek közepesen fontos, hogy legyen programkínálat, tehát megállapítható, hogy az utazási döntések meghozásakor nagyobb sikert érnek el azok a helyek melyek programkínálatot biztosítanak vendégeik részére, ezért érdemes a fentebb összesített adatok alapján egy programkínálat megalkotása.

Végül, de nem utolsó sorban azt mértük fel, hogy milyen forrásokból tájékozódnak az utazók az adott szálláshelyről és valóban meghatározó szerepe van-e az internetnek a turizmus, a szálláshelyek és szolgáltatások népszerűsítésében. Az eredményeink alátámasztják a szakirodalmi adatokat. Az internet szerepe meghatározó a kérdőívet kitöltő 150 fő által nyújtott információk alapján, hiszen közülük 145 fő tájékozódik interneten keresztül is, az ismerősöktől történő információgyűjtést is több, mint 50% választotta, tehát az ismerősöktől kapott információk napjainkban is fontosak maradtak. Az utazási irodák szerepe elenyésző, és nyomtatott anyagokból is kevesen tájékozódnak. (6. ábra).

n=150

Forrás: Saját szerk.

6. ábra: Utazásokhoz gyűjtött információk forrás típus szerinti megoszlása, 2014

Következtetések, javaslatok

Az utazási döntéseket főként a nők hozzák meg még hozzá első benyomás alapján, javaslatunk szerint célszerű körültekintően feltérképezni, hogy melyek a kritikus tényezőket mit vesznek leginkább figyelembe az utazási döntések meghozatalakor.

A jászberényi kistérség falusi turizmus tekintetében megfelelő kulturális, természeti és épített örökséggel rendelkezik ahhoz, hogy a turizmus ezen ága fejlődésnek induljon. A kistérségbe látogatók leginkább a gyógyfürdők, strandok miatt érkeznének a településekre, azonban a kutatásokból kiderül, hogy számos dolog van a térségben, amely megfelelő marketing munka igénybevétele után, vonzó lehet a térségbe érkező turisták számára.

A turisták fontosnak tartják a programkínálatok meglétét, ezért arra kell törekedni, hogy a szállásadók széleskörű ismeretekkel és kapcsolatrendszerrel rendelkezzenek és a turisták információ iránti igényét ki tudják elégíteni, tudjanak nekik látnivalókat, programokat, kikapcsolódási lehetőségeket javasolni. Ne kizárólag szálláshelyként hirdessék magukat, hanem készítsenek programkínálatokat, legyenek tisztában, az aktuális eseményekkel kapcsolatban és amennyiben ez sikerül, a vendégek valószínűleg nem fogják megenni a helyet, többször visszalátogatnak és tovább adják ismerőseiknek a szállás/település/kistérség jó hírét. A marketingeszközök közül az internetes marketinget lenne érdemes fejleszteni. Ebbe a feladatba az is bele tartozik, hogy az internetes felületet, ne kizárólag interneten reklámozzuk

A fent említett javaslatok hosszú távon növelhetik a kistérségbe érkező turisták számát, ennek köszönhetően a kistérségben élők életszínvonala növekszik, a szolgáltatások köre kiszélesedik. Ez folyamat megállíthatja az elvándorlást a kistérségből, valamint növelheti a turisztikai szolgáltatók számát.

Hivatkozott források

- [1.] Hutiray J. (2000); Turisztikai alapismeretek, KIT Képzőművészeti Kiadó és Nyomda Kft., Budapest 9. p.
- [2.] Fehér I. - Kóródi M. (2008): A vidéki turizmus fejlesztése, Szaktudás Kiadó Ház Zrt, Budapest 34 p
- [3.] Kóródi M (2006): A vidéki turizmusfejlesztés összefüggései a Magyarországi kistérségekben. (Doktori értekezés) Szent István Egyetem, Gödöllő. 30-34p.
- [4.] Falusi és agroturizmus stratégiája 2011-2020 (2010). Tervezési dokumentum. www.fatosz.eu/ftp/szakmai_oldalak. 15. p
- [5.] Kovács D. (2003): „Falusi és vidéki turizmus” értelmezések a nemzetközi irodalomban. In: A falusi turizmus hagyományai (Szerk: Kovács D.) Budapest Mezőgazda Kiadó, 57-68.p
- [6.] Szabó G. (2011): A falusi turizmus termékei és termékspecializációi. IN: Turisztikai terméktervezés és fejlesztés. (Szerk: MichalkóGábor). Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, Pécs.
- [7.] Jansen V. (1990): The Potentials of Rural Tourism and Agritourism in EEC 1990. 7p
- [8.] The Future of Rural Society (1988): The Commission of EC. 50-51 p.

- [9.] Bujdosó Z. – Dávid L (2013): Extreme sports and other activities in tourism with special regard to the Mátra Mountain *Journal Of Physical Education And Sport* 13:(1) pp. 39-45.

[Internet 1]: www.tavokt.kodolanyi.hu 2014. 09.12.

http://tavokt.kodolanyi.hu/ifodemo/vendeglato/vendeg_lecke02.htm

[Internet 2]: www.sillignakis.com “Rural Tourism: An opportunity for sustainable development of rural areas” 2014. 08. 15.

http://www.sillignakis.com/PDF/Rural_Tourism_Finall_ALL.pdf

Szerzők:

Dr. Nagyné Dr. Demeter Dóra PhD

Főiskolai docens

Károly Róbert Főiskola

Agrár- és Környezettudományi Intézet

demeterd@karolyrobert.hu

Kakuk Szidónia

gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki

IV. évf.

szidi122@citromail.hu